

HATÁRŐR

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy évre 12 K., félévre 6 K., negyedévre 3 K.
Egyes szám 12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtökön reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
UJVIDÉK, PETŐFI-UTCA 47. SZAM, ahova a lap szellemi
s anyagi részét illető közlemények küldendők.

Az első magyar király.

Múlt időknek messze kódéből hatalmas királynak dicső alakja sugárzik mi felénk.

Kilencszáz esztendőnek roppant távolsága választja el a mai nemzedéket nagy uralkodójától, de most is kegyelettel, ámulattal szemléljük kiváló egyéniségét.

Csodáljuk fényes tetteit. Magasztalás hangján emlegetjük nagy akaraterejét, melylyel elhatározásait végrehajtotta.

Bölcsesége, államférfiúi okossága oly kiváló, hogy szent István király neve Magyarország legnagyobb uralkodóinak nevei közt szerepel, sőt valamennyinek hírét felülmulja.

Szent Istvánnak érdemei az ország megalapítása körül vetekednek a hon-szerző Árpád vezér érdemeivel. István az ország alapjait, az ország fentartó intézményeit megerősítette és ujjakkal tetézte, kibővítette.

A fejedelmek korabeli országot megszervezte, hogy állandóságát biztosítsa. Az új szervezet lényege abban állt, hogy a kereszténységet fogadtatta el a pogány magyarokkal.

A kereszténység szelleme az akkori idők legjobb művelődését, az európai kultúrát honosította meg hazánkban. Az erkölcsöket szelidebbé tette, az ország szokásait, az emberek jellemét átváltoztatta és műveltebb népek szokásaihoz hasonlóvá alakította.

István király vallás-terjesztésével kezdeményezője volt jelenlegi műveltségünk megindításának.

Uj élet, más világ vala az idegen vallás a szegény elődökre nézve és a reform nem történt meg óriási küzdelmek nélkül. A nemzetnek ekkor kellett átesnie a vérkeresztiségen. A reform mozgalom áldozat nélkül nem sikerülhetett. Polgárháborúk, testvér-öldöklés árán kellett Istvánnak terveit végrehajtania.

A két világnézet összeütközéséből a kereszt került ki diadalmasan. A régi romantikus szertartás helyet adott a nem kevésbé költői miszticizmusnak. A szent kutfőknél, a ligetek fái közt elhall-

gatott a táltos pap szava, megszüntek az áldozók énekei. A fehér paripa vére sem freccsent többé a füstölgő kőoltár szent paráza közé. A Napisten uralma eltűnt, meghátrált az Igazság győzelme előtt.

Szükség volt a nagy változásra, hogy népünk békében éljen Európa többi népével és ifju országunkat szomszédaink el ne töröljék a föld színéről.

A keresztény Magyarország később *védőbástyája* lesz Európának és fontos szerep jutott neki a világrész védelmében a félhold támadása korában.

Első királyunk a külföldi királyságok mintájára szervezte az uralkodói hatalmat. Hasonló intézményekkel szilárdította az országnak, az államnak belső erejét, növelte életképességét.

A magyar nemzet életrealitásának jelentékeny tényezője volt István királyunk korszakos rendelkezése, midőn a vármegyei szerkezetet megteremtette. Azóta fejlődött, javult, tökéletesedett ez az intézmény, mely a legújabb időkig a magyar alkotmány védő bástyájaként szerepelt és hivatását jó- és balsorsban évszázadok békés idői és viharai közt kellőképpen betöltötte.

Az ország fenállása, a nemzet mai létezése sokat köszön a szent királynak, aki nagy szellemének sugallatára megindította az országot a fejlődés útján, kitűzván haladásának irányát, megjelölvén célját.

A nagy feladatokra hivatott magyarság későbbi élete, István óta számított jövője, ez a kilenc százados nemzeti múlt a nagy király messzeható éleslátásából, fenséges koncepciójából indul ki.

Méltán hálás lehet a nemzet első királyának szent lénye iránt, aki isteni küldetéssel jött.

Mintaképe lehet ő az uralkodói erényeknek, példája a magyar királynak, hogyan kell szeretni a népet uralkodójának és miképp szükséges gondoskodni az alattvalók honszerető igényeiről.

A nemzeti nagyság, a nemzeti dicsőséges jelen és jövő hajdan szinte az uralkodó erényétől függött; ma sem változott meg egészen ennek az elvnek igazsága.

Nagy uralkodói egyéniségek hatása fellendíti a népek nemzeti életét, kifejlődésre juttatja erőiket szellemi és anyagi téren.

Szent István ragyogó példaképe gyakorolja reánk manapság is lélekemelő hatását.

A magyarok tündöklő csillagát keresik szemeink a távol évszázadok égboltozatán.

Lelkünk vágyakozik fénye és dicsősége után. Emlékén elmerengve vissza óhajtjuk ragyogását. A mai zürzavaros szomorú időkben nehéz szívvel nélkülözzük idejének nagyságát, dicsőségét, Érette sóvárgunk.

Nemzeti ereklyénk, a szent Jobb áldólag emelkedjék a nagy nemzeti ünnepen népünk feje fölé! Reá tekintő nemzetének szeméből lángja fellobogjon és a megértő magyarságon új lelkesedés vegyen erőt, mely mostani szomorú helyzetében, elhagyatottságában ne engedje elernyedni, ne hagyja csüggedni, hanem friss reménnyel biztassa.

A magyarok tündöklő csillagát keressétek az égen!

A kolera.

Hagyjunk fel egyelőre minden ellenszenveskedéssel, vagy politikai surlódásokkal és nézzünk a magunk baja után, ami mindennél fontosabb ránk nézve akkor, amikor köröskörül vagyunk véve a veszedelmes kolera levegőjével s a fekete rém a közel szomszédából, határunk szélén lesi az alkalmat, hogy téltenségünket felhasználva, átcsapjon közénk és sok egyéb szerencsétlen csapásainkat még rémes pusztításával is szaporítsa.

Illetékes hatóságunk mindenek előtt, első sorban jól tenné, ha a várost övedző Duna szélétől kezdené meg a véd- és óvintézkedéseket. Tessék csak kimenni a közbágyhidhoz: azonnal megtalálják a kolera gyökerét s látni fogják, miként fejlődik jól megkészített melegágyában, csak azt lesve, hogy a nap forró melege leszaggassa a hűvös időjárás által rá borított takarót s azonnal megmetyeljeze a környék levegőjét, első sorban a levágtatott jóság husába fészkelje magát s innen leggyorsabban és biztos sikerrel terjessze ki pusztításainak mezejét.

**Az Ujvidéki Népbank
Részvény-Társaság**

! netto 5 $\frac{1}{2}$ % kamatot fizet !

! betétek után !

A közbiztonság egyrészt a talaj fekvésénél fogva — eléggé nyirkos helyen fekszik — alkalmas melegágya a fekete rémnek, másrészt a vágóhidigigőzlgése szintén bőségesen növeszti a ragályos betegség bacillusát, de hozzájárul mindezekhez egy harmadik, sokkalta veszedelmesebb körülmény, t. i. hogy a gyepmester itt ontja ki és rakja le a város területéről összehordott ürüléket, mely dögleletes bűzével telítve meg a levegőt, még koleraentes időben is a legsürgősebb, legerélyesebb intézkedéseket követeli a lakosság közegészségügye szempontjából. Jó tüdejének kell lenni, aki a több kilométer távolságra is érezhető undorító s mételyző levegőt elszívhatja s a csodával határos, hogy eddig is még nem érte baj az ott lakó személyeket, ami a hűvös időnek köszönhető, de féltő, hogy mihelyt az idő melegszik, itt szedi első áldozatait a kolera.

Az illetékes hatóságok figyelmét kívántuk felhívni ezen talán kevésbé tudott s nem ismert közegészségellenes állapotokra. Siessenek, míg még nem késő és intézkedjenek lehető leggyorsabban és teljes szigorral, hogy a kolera itteni melegágya gyökeresen kiirtassék és ne várjuk be, hogy azt mondassuk valójában: itt a kolera!

T. A.

Magyarország gyarmatai.

Azok a messzelátó politikusok, akik mindig fájlalták, hogy Magyarországnak nincsenek gyarmatai, nincsenek tartományai, ahol rabszolgákat nevelhessen, ma már lassanként elhallgatnak. Nem vagyunk hódító nemzet, nehezen tudjuk megtartani azt is, ami van, nem tudnánk tehát a gyarmatokkal sem mit kezdeni. Ezek helyett a rabszolgákkal benépesített gyarmatok helyett van azonban országunknak egy nagyobb, erősebb, hatalmasabb gyarmata, amely vér és politikai áldozatok nélkül önti felénk millióit, sőt százmillióit. Igaz, hogy a százmilliók mellett százszázalékos nyelvi el saját véreinket, ez tehát majdnem épen annyi, mintha gyarmataink fenntartásáért népek és katonák ezreit kellene évről-évre feláldoznunk, mert ezek a magyar katonák is harcra indulnak, kemény, sorvasztó harcra: az aranyért. Magyarország a világ legnagyobb, de legszomorúbb tartományával rendelkezik és ez a két Amerika. Saját véreink vándorolnak ki a gyarmatokba, fáradságuk, izmaik erejének árán termelik a pénzt és küldik az anyaországnak. Kezünkben van egy szomorú kimutatás, mely jobban csábít a kivándorlásra, mint a legvakmerőbb hajózási vállalat prospektusai. Ezt a kimutatást a magy. kir. pósthivatal készíti, amelylyel bizonyítja, hogy a múlt évben csak a posta segítségével 168,000,000 koronánál többet küldtek haza Magyarországra a gyarmatokból. A magyar gyarmatokból. Ez a 168 millió korona készpénz tiszta bevétel, hogy ne legyünk banálisak, nyereség, felesleg, mely már készen kiérdemelve csörgedezik vissza a tejjel-mézzel folyó Kánaánba. De tévedés azt hinni, hogy a gyarmatok csak ezt a 168 milliót kamatozzák az országnak. Bátran állíthatjuk, hogy kétszer annyit, mert a pénznek csak egy része, talán a kisebbik része jön a posta útján. Az értelmebb, az intelligensebb, az már bank útján csekkel küldi a pénzt, amit már nem számolhat meg a posta, mert fizetését nem ő teljesíti. A másik, aki még a póstára sem bizza a pénzt, szomszédjával küldi haza az ő országába, vagy apránként gyűjtögeti és személyesen hozza haza, vagy ami még nagyobb baj, az ismert amerikai bankszedelgők csalják ki tőle megtakarított pénzt és ez aztán elvesz, nem kerül haza.

SALVATOR kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás
vese- és hólyagbajoknál, köszvényénél, cukorbetegségnél, vörhenyénél, emésztési és légzőszervi hurutjainál kitűnő hatású. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban. SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipócsi Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

A magyar királyi posta útján 1912-ben Amerikából 168,238,797 korona küldetett haza, Romániából pedig 2,903,828 korona érkezett. Az utolsó évtized alatt hazaküldött pénzekről a következő kimutatás tájékoztat:

Év	Amerikából hazaküldött korona	Romániából hazaküldött korona
1903	105,488.267	1,014.996
1904	85,504.380	861.611
1905	120,062.601	1,727.198
1906	169,519.713	1,550.120
1907	208,294.885	1,828.423
1908	114,350.647	1,184.003
1909	127,499.444	1,586.232
1910	185,309.922	1,533.528
1911	162,081.640	2,423.066
1912	168,238.797	2,903.828

10 év alatt

összesen . 1446,349.296 16,613,005
együtt . . 1462,962.401

Az amerikai és romániai kivándorlottaink útján a magyar közgazdaság javára az elmúlt tíz év alatt befolyó összeg azonban még ennél az 1462 milliónál is nagyobb, mivel ezeknél a kimutatásoknál nem vették számításba azt az összeget, melyet a hazajövő kivándorlottak, amint már fent említettük, magukkal hoznak, pedig különösen Amerikánál ez is nagyon tekintélyes. A mint a hazaküldött 1462 millió is bizonyítja, kivándorlottaink nem akarnak állandóan külföldön maradni, mert különben nem küldenék haza pénzüket. A visszavándorlási vágy tehát megvan és így a népszámlálási munkálatnak, valamint a külföldi és magyar szakirodalomnak az a megállapítása, hogy kivándorlottainknak legalább negyven százaléka visszatér, nem tekinthető túlzásnak; ezt a következtetést a hazaküldött pénzek nagysága is valószínűvé teszi.

Nem akarjuk megismételni évről-évre elhangzott tanácsunkat, hogy strucpolitika az, ahogy az amerikai kivándorlást Magyarországon akarják szabályozni. Csendőrékkel, szolgabírókkal, mert az állam legfőbb őrei még mindig valami avult és lehetetlen felfogás alapján a kivándorlás ügyét közigazgatási és rendészeti kérdésnek tartják, holott ez már rég elhagyta az elavult meghatározást, mert a kivándorlás ma már első sorban gazdasági kérdés, harc a tőke után, törekvés a meggazdagodás felé. Merem állítani, hogyha azt a rengeteg hivatali aparátust, azt a sok tehetetlen, tudatlan, gögös, de amellel végtelenül ostoba szolgabírói faktort, csendőrt, határrendőrt Amerikába mozgósítanak, a kivándorlók érdekeinek, vagyoniának megőrzésére, nem 188 millió koronát, de tízszer annyi összeget küldenének haza Magyarország szomorú gyarmataiból, Amerikából. Az a néhány magyar lelkes, aki odakint Amerikában a vallás ügyeit hirdeti, összetartja a hazájától elszakadt híveket, Istenről, hazáról prédikál az elszakadottaknak, több szolgálatot tesz a magyar nemzeti ügynek, a magyar szociálművészetnek, mint az az 50000 csendőr, az a 3000 szolgabíró és az Úristen tudja hány ezerféle állami napoló, akik hivatalból foglalkoznak a kivándorlás ügyeivel. Nagy kár, hogy

azt a sok különleges és értékes magyar faji tulajdonságot, amelylyel a magyarok Istene megáldotta ezt a népet, nem jóra, nem okos dologra használjuk fel, hanem egymás iránti gyűlölködéssre, vagy a nemzeti érzések eltaposására. Ha lesz kormány, amely a kivándorlási kérdést helyesen, a maga igazi gazdasági jelentőségében tudja felfogni és kezelni, többet fog vele használni hazájának, a magyar pénzügynek, mint azok, akik ma Albániáért vagy Montenegróért a magyar nép százszázalékos millióit hajlandók feláldozni, hogy esetleg egy vérbajos osztrák herceget, egy német fejedelmecskét ültessenek egy exotikus trónra.

A futball pályán.

Vasárnap délután. Ott benn a magasra merészkedő kőfalak közt az uborkaszezon ásitoz az utcákon ténfergők felé. Itt ellenben a sport e csaknem kedvesen rendezetlen pályáján színes élet uralkodik. A lócák telve nézőkkel és örömmel regisztrálhatjuk, hogy a gyengébb (pardon kedves szaffrazsettek) a szebbik nem imponálóan képviselteti magát. A rosszmájúak ráfogták a hölgyekre, hogy a nyári toalettjeik kedvéért jelentek meg a pályán, no meg más hely hiányában itt is le lehet tárgyalni a haszontalan cselédek impertinens magaviseletét. A sportpálya igen megfelelő hely arra a célra is, hogy — mialatt a fiúk bolondok módjára egy buta nagy labdát kergetnek — azalatt a mamák összehasonlítási munkálatokat végezzenek saját és a többi leányok között.

Elvégre ez is valami és megéri a belépődíjat.

Mert a leányok ott sétálnak a táccs vonal mentén, mialatt az igazi érdeklődő a nyakát hol erre, hol arra csavargatja, hogy láthasson valamit a mérkőzésből.

A rendezőket tetszik kérdezni? Ó azoknak most igen fontos funkciójuk van. Ott állnak az U.T.K. kapuja előtt és hangosan skandálnak valamit, ami nem egészen új dolog, de annál érthetlenebb. Ugy köll nekik. Minek mentek oda.

De gyerünk vissza a közönséghez. Hát itt már tetőpontra hágott az érdeklődés. Már tudniillik olyképpen, hogy Sziveskeővi ur érdeklődését igen fölkellette a Rezsini kisasszony bájos egyénisége és nyakra-főre teszi neki a szépet. Mint afféle kom il főt zsentlmén igen diszkréten teszi ezt. A világeért sem emlitené meg, hogy évi negyvenezer korona jövedelme van és hogy mindenhol csekkel fizet, no meg hogy tizenhat öltönye, nyolc külön nadrágja, tíz pár cipője és tudja a jó ég még mi mindene van. Ó nem. Pedig a kisasszony egy cseppet sem érdeklődik ezek iránt és alig várja a kedvező alkalmat, hogy bevallhassa a sok ezer koronákra rugó hozományát.

Valamivel odébb egy csapozthaju ifjú lány sóhajait küldi a mellette ülő kipirult kisasszony felé. Ezek miatt is akár husz gólt kaphatnánk. A kisasszony mellett ott nyugtalanodik a futballért rajongó fivér, aki egyik veszedelmes szabadrugás szerencsés elmulta után e kérdéssel fordul a nővérehez:

— Hát mond, nem érdekes és nem vagy izgatott?

— De igen feleli a kisasszony és lopva a lábikrájába rug az ifjunak, aki — ki tudja mért — sóhajtott egy nagyot.

A játék pedig folyik tovább változatlan pechchel. Már tudniillik az U.T.K. kárára. Sehogysen boldogulnak a fiuk a szegediekkel, akik igen szemesek, fülesek, sőt szemfülesek. De nem így a bíró, aki melleleg megjegyezve igen csinos fiu és sehogy sem akar szemfüleskedni, amikor a szegediek kárára kellene lefujnia. Nos tehát elvégezte ezt a közönség bravurosan, igen helyénvalóan és úgy le pfuj-ozta a bírót, mint a pinty. De a bíró mindvégig hű maradt önmagához és annyi igazságtalanságot ítelt meg, amennyi igazságot az összes football bírák nem osztottak ki eddig.

A télidő után mintha jobban megembelték volna magukat a mieink és támadást támadásra vezetve, csaknem állandóan ostrom alatt állott a szegedi kapu. Eredményt azonban sehogysem sikerült elérnünk. A balszerencse állandóan mintegy átölelve tartotta az U.T.K. játékát.

Mindazonáltal ésszerűbb játékok is folytathattak volna a mieink. Ami pedig a legjobban hibáztható, az a nyugtalanságuk. Több nyugodtságot, kevesebb haszontalan ide-oda kapkodást kérünk — és főleg ma még, amikor fiatal a csapat és nem olyan rutinizott — a védelemre való szorítkozást. A támadások lehetetlenné tesznek egy gyöngébb csapatot, a védekezés pedig megerősíti azt.

No majd legközelebb fiuk. Jó?

Gy. M.

H I R E K.

A vár. törvényhatóság e hó 16-i rendkívüli közgyűlésén Péterváry Sándor és Wichtner Pál elhunytá felett jegyzőkönyvi részvétét fejezte ki és a borított s huszfogy. adóknak 1914—1916. évi biztosítása érdekében a kincstárral folytatandó tárgyalásokra polgármester elnökle alatt Dr. Szlezák, Grossinger, Dietzgen G., Dr. Königstättler Ottó, Milics és Vilics biz. tagokat küldte ki.

A király születésnapja. Király ő felségének születésnapját e hó 18-án hagyományos kegyelettel ülte meg városunk közönsége. A belvárosi r. kat. templomban Dr. Ámon Pál apát plébános fényes egyházi segédlettel 1/2-9 órakor celebrált ünnepi hálaadó nagymisét, melyen a hatóságok, hivatalok, tanintézetek és egyesületek képviselőileg vettek részt. Ugyancsak hálaadó istentisztelet tartott a többi felekezetek templomaiban is.

Szent István, az első magyar király névnapját hagyományos kegyelettel s igaz magyar szívvvel ünnepelte városunk közönsége. A középületek és nem egy magán házról is nemzeti zászló hirdette a nap ünnepi voltát s az összes templomokban ünnepélyes istentiszteletek tartottak. A belvárosi r. kath. templomban 1/2-9 órakor Dr. Ámon Pál apát-plébános a nemzeti ünnep nagy jelentőségét méltató magas szárnyalású szent beszédet mondott, utána pedig fényes egyházi segédlettel énekes nagymisét celebrált, melyen úgy a hatóságok, mint egyletek és hivatalok képviselői, nem különben nagyszámu ájtatoskodók vettek részt. A hadastyán egylet ez alkalommal zenezszóval vonult ki. — A mozik is azzal vették ki részüket a nagy ünnepből, hogy ünnepi előadásokat rendeztek.

Katonák örömnempe. A sz. istván-napi ünnep valóságos nemzeti ünnepe lett az

országnak. Ugyanis a király elengedte a katonáknak a nagygyakorlatot, haza engedte a behívott tartalékosokat, sőt elrendelte a 3 éves katonák rögtöni leszerelését is. Az újvidéki cs. és kir. zászlóalj e hó 20-án reggel érkezett haza Bicskéről, ahol még 11 napig tartottak volna a gyakorlatok.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Pataky Lajos honvéd főhadnagyot Újvidékre pénzügyi biztossá nevezte ki.

Uj ügyvéd. Dr. Havas Kálmán Andrásy-utca 15. szám alatt ügyvédi irodát nyitott.

Beiratások. A folytatólagos beiratások a felső kereskedelmi iskolába szeptember hó 6., 7. és 8-án lesznek. A javító és pótló vizsgálatok augusztus hó 29-én. Iratkozni lehet még a középső és felső osztályba, az alsó osztály egészen megtelt. A női kereskedelmi szaktanfolyamban még néhány hely türes.

A Corso Mozi előadásainak másora aug. 23. és 24-én: 1. Nyitány. 2. Pathé-hiradó, aktuális. 3. Pali a becsületes megtaláló, bohózat. 4. Az apja szíve, amerikai dráma. 5. A Filippi szigetcsoport, term. 6. Végzetes párviadal, színmű 2 részben. 7. A palacsinta, bohózat. Az előadások szombaton esti 6 és vasárnap d. u. 3 órakor kezdődnek.

Anyakönyvi hir. Az anyakönyvi hivatalnál e hó 15--22-ig bejelentett születések 24, még pedig, 11 fiu, 13 leány; meghalt 24.

A hirdetés új módja. Magánosok, ha szegények és sajnálják a hirdetési költséget, ablakba teszik ki, amit hirdetni akarnak. Legujjabban a kir. kath. főgimnázium egyik ablakában húzódik meg egy — ceruzával irt — kis cédula, melyben az igazgatóság helyettes iskolaszolgát keres. Kommentárt sokfélet lehetne hozzá fűzni, nem tesszük, kiki találja el e legujabb hirdetési mód különös okát!

Lövöldei mulatság. A polg. céllövész egyesület e hó 20-án kerthelyiségeiben sz. István napi ünnepélyt rendezett, mely hangversenyből, tombolából és táncból állott. Az ünnepélynek rendkívül szép és meleg, derült idő kedvezett s ennek dacára a látogatottság gyér volt, de a mulatozási kedv és vig hangulat kívánni valót alig hagyott hátra.

Hirek a Daloskőrből. Dacára a nyári holt szezonnak, a Daloskőr probái hetenkint kétszer tartanak. Az ambíció erősen sarkalja a tagokat. Jövő évben Kolozsvarótt országos dalverseny lesz, melyre a Daloskőr benevezett. Ha a megkezdett munka tovább halad s a dalosok kedve nem lankad, ezen törekvő egyesületünk sikereinek számát Kolozsvarótt szaporítani fogja. Az október 6-iki gyászünnepelelyel kapcsolatos színi előadást már egyszer jeleztük lapunkban, most a híradást azon értesítéssel bővítjük, hogy leközzöljük, miszerint a vígalmi biztosság az „Ördög mátkáját“ tüzte másorra. A szerepek nagy részt ki vannak osztva, az olvasó próba pedig a jövő héten lesz megtartva. A zenét ezuttal a Daloskőr még eddig nem szerepelt, de már teljes összeállításban lévő házi zenekara fogja szolgáltatni.

Művészi kivitelű olajfestmények láthatók Wurst Lajos utóda (Almoszinó Fülöp és fia) cég duna-utcai üveg kereskedés-kirakataiban: az egyik sárga rózsza csokrot szilvával, másik pedig vadrózsákat bodza boggyókkal, csendéletet (idillt) ábrázol. Ezek is Fehérvári Klára kisasszony tehetségét tanúsítják. A képek a gyönyörű keretekkel együtt eladó.

Búcsúvacsora. Dr. Piukovich Sándor főgimn. tanár tiszteletére barátai e hó 21-én a lövöldében családi jellegű búcsúvacsorát rendeztek, mely a távozonak úgy a közélet, mint az egyletek körüli buzgólkodását és érdemeit méltató sűrű felköszöntők közt folyt le.

Óverbász kettős ünnepe. Óverbász önk. tűzoltó egylete e hó 17-én tartotta zászlószentelési ünnepélyét s ugyanakkor tartatott meg a vm. tűzoltó szövetség versenyekkel egybekötött évi közgyűlése s a vármegyéből megjelent tűzoltók nagy száma és Verbász közönségének élénk részvétele nagy városias jellegű fényt és sikert juttattak e kettős ünnepségnek. Már 16-án érkeztek a versenyző és versenyen kívül álló t. o. egyletek s d. u. tartatott a szövetség vál. ülése Vojnits István nyug. főispán elnök elnökle alatt. Este pedig impozáns fáklyásmenet élén Salapáti Kálmán alparancsnok üdvözölte Kis Gyuláné zászlóanyát, aki e tisztségének ritka szeretetreméltósággal felelve meg, a tűzoltókat önzetlen munkájuk folytatására buzdító lelkes szavakban köszönte meg az üdvözlőt. Vasárnap Róth Béla ev. lelkész és a kiszácsi g. kel. lelkész szép alkalmi beszéd és ima kíséretében áldották meg a művészi kivitelű zászlót, mit a szegek beverése követett. 11 órakor a szövetség közgyűlése folyt le, mely tudomásul vette az elnöki jelentést, jóváhagyta a m. évi számadásokat s a jövő é. költségelőirányzatot, ezenkívül Magyar-kanisztát jelölte meg a jövő é. közgyűlés helyéül és Salapáti szerkesztésében megindított tűzoltó-mentők lapjának anyagi és erkölcsi támogatását határozta el. Déli 1 órakor társas ebéd következett, mit a versenyek követtek, amelyek a résztvevők nagy számát és bemutatott gyakorlottságukat tekintve, igen sikereseknek mondhatók. A kocsifecskendő iskolai és gyors szerelésére benevezett 9 egylet közül Kossuthfalva I. (ezüst babékoszoru), Péterréve II. (nagy ezüst serleg), Kiskér III. (ezüst serleg), Feketehegy IV. (dohány-szivar készlet), Titel V. (kis ezüst serleg) díjat, Petróc, Ószivác, Csurog, Veprőd elismerő díszoklevelet nyertek. A mozdonyfecskendőnél Bácsföldvár I. (ezüst babékoszoru), Kula II. díjat (hölgyek dija) Futak és Adorján díszoklevelet nyertek. A III. csoportbeli támadási feladat sikeres megoldásáért Futak I. díjat (nagy ezüst serleg) kapott. Ezenkívül értékes emléktárgyat kaptak sikeres vezényletért Petrócz, Titel, Csurog, Kula és Kossuthfalva vezénylő tisztjei, valamint az egyes csapatok kitünt szerelői közül is számosan jutalmaztattak 1—1 emléktárggyal. Igen szép és érdekes, nagy gyakorlottságra valló látványt nyújtott az ó- és újverbászi, az egyetemi ifjusági és gyári tűzoltók együttes támadási gyakorlata. A másfél napi munkát este mulatság követte, mely az Erzsébet ligetben lefolyt előadásokból, énekből és táncból állott. A szép és kedves ünnepély, melynek rendkívüli sikeréért a szeretetreméltó zászlóanya mellett Kis Gyula parancsnokot és Salapáti alparancsnokot illeti az érdem oroslánrésze, kedves emléket képez egy a megjelent tűzoltóknak, mint Verbász

község vendégszerető és a tűzoltói intézmény iránt rokonszenvező, áldozatkész közönségének.

Mételyes emberek. Vereska József dunacsébi birkatulajdonosnak egy birkája métyelyben elhullott. Husát a gulyások között Vereska kiosztotta, akik a métyelyes husából ettek és nyolcan súlyosan megbetegedtek. Arszén Gyóka 14 éves leánya és két gulyás haldoklik. A vizsgálatot a vizsgálóbíró megindította.

Fognak a trachomások. A vm. főorvosnak a legutóbbi közg. biz. ülésen tett jelentése szerint a f. év első felében 461-el csökkent a trachomás száma. Mult év június végén ugyanis 6583 trachomás volt, míg most június végén 6122 a trachomás száma. Ezeknek gyógyítása is pontosan történik és így remélhető a további javulás is.

Esküvő. Szárich Géza, Zenta város polgármestere e hó 19-én tartotta esküvőjét özv. Dala Károlyné urnóval a szegedi r. kath. templomban.

Szarvasmarha-díjazás Ujverbáson. A Bácsbodrog vármegyei gazdasági egyesület a fiókját képező községi gazdakör támogatásával f. hó 31-én, vasárnap d. e. 9 órakor Ujverbáson piros-tarka szarvasmarha-díjazást rendez, amelyen bácskai gazdák saját nevelésű üszöket és teheneiket mutathatják be.

Jegyzői közgyűlés. A B. Bodrog vármegyei jegyzői egyesület Zomborban e hó 30-án rendez évi közgyűlését tartja.

Öngyilkos zeneszerző. Allaga Géza az Operaház volt első gondorkása, a neves dal-költő, akit nemcsak műdalai, hanem sok kiadásban közkézen forgó cimbalomiskolája révén is az egész országban ismernek, bajai szülőjében levő lakásán vadászfegyverrel agyonlőtte magát. A 73 éves öregurat gyógyíthatatlan betegsége készítette végzetes tettere.

Hányszor volt napos idő egy év alatt? Egy figyelmes gazda, aki az időjárásról naplót vezet, jegyzetei nyomán megállapította, hogy a mult évi augusztus 10-től ez évi aug. 10-ig mindössze 51-szer történt meg, hogy a nap egész napon át sütött, 314 napon át pedig borult volt az ég vagy esett az eső.

Bácsmegyében 13 körorvosi állás üres. A közg. bizottság legutóbbi ülésén történt megállapítás szerint B. Bodrog vármegyében 13 községi és körorvosi állás betöltetlen, amely körülmény mindenesetre szomorú világot vet a vármegye közegészségügyi viszonyaira s főleg most, a kolera behurcolásának közeli veszélye miatt gyors orvoslást követel. Közs. orvos nincs: Szilágy, Monostorszeg, Bácskertes, Bajmok, Katymár, Tatabáza, Liliomos, Bácsujlak Bácsbóváros, Urszentiván, Tisztaivánfalva, Gyulafalva, Csurog községekben.

Verbász községek áldozatkész-sége. Uj- és Óverbász községek elöljárósága arra kérte fel a két község lelkes ifjúságát, hogy az árvízkarosultak javára gyűjtést eszközöljenek s az ifjúság példaadó buzgóságát fényes siker koronázza; ugyanis egy nap alatt 1461 koronát gyűjtöttek, mely összegre Ujverbáson 861 k. és Óverbáson 600 k. folyt be.

Vándorgyűlés. A Bácsbodrog vármegyei gazdasági egyesület a szabadkai gazdasági egyesülettel karöltve f. hó 17-én Szabadkán, a városháza dísztermében vándorgyűlést rendezett, amelyen mintegy 800 gazda vett

részt. Részt vettek: Törley Gyula társelnök, Kiss Lajos alelnök, Regényi Lajos a szabadkai gazdasági egyesület elnöke, dr. Biró Károly udvari tanácsos, Szabadka város polgármestere, Scultéty Ferenc, Bácsbodrogvármegye alispánja, Balku Gyula gazdasági felügyelő, Pesthy Gergely, gazd. felügyelőségi gyakornok, Tárcazy Dezső főszolgabíró Zombor, Márton István kincstári jószágfelügyelő Palánka, csikótelep, Vojnits Simon, Törley Bálint, Vermes Béla, Lebach Gyula, Lebach János, Vermes Károly, Peits István, Milodánovits Simon, az országos komló-egyesület elnöke Szabadka, Szekács Elemér, gróf Berchtold Lipótné külügyminiszterünk nejeinek jószágfelügyelője és Binder János intézője Árpádhalom, Mesko Pál, a Magyar Gazdaszövetség titkára Budapest, Lebach Antal, a vármegyei lötenyésztési bizottság elnöke, Angyalbandi Ihrig Pál a zombori és verbászi cukorgyárak felügyelője, Cserer Gyula Zombor város főkértésze, Meskó Zoltán közgazdasági író Baja, Magyar Balázs szőlőnagybirtokos Bácsalmás, Szmolenszky Gábor gőzmalomtulajdonos Bajmok, Brandeis Ede, Linczer Rezső, Télesy Kálmán, Szilágyi Károly uradalmi intézők Kísszállás, Sauerborn Károly, ifj. Sauerborn Károly, Falcione Sándor, Trischler Gyula, Inhoff József egyleti titkár, Katyanszki Radivoj egyleti gyakornok Zombor, Hesz Márton egyleti megbízott Szentfűlöp, a szabadkai sajtó kiküldöttjei, báró Hammerstein Richárd, Sári pusztá, Rozenberg Mátyás Kunbaja, Weisz Jakab, a szabadkai mûtrágya gyár kiküldöttje, Fernbach János, Pilaszánovits József Bácskossuthfalva, a rémi, a horgosi és királyhalmi gazdakörök kiküldöttjei, a szabadkai gazdasági egyesület és a Bácska mintegy 150 tagja, a Bácsbodrog vármegyei gazdasági egyesület következő községi fiókjai: Martonos, Palánka, Bezdán, Dávod, Kerény, Vaskút, Bácsbokod, Bácskossuthfalva, Szentfűlöp, Uj- és Óverbász, Bácsgyulafalva, Csonoplya, Csantavér, Topolya, Bajmok, Pacsér, Bácsordas, Hodság, Kishegyes, Bácskeresztur, Bácsfeketehegy, Körtés, Tornos pusztá, Bátmonostor, Ókér. Kimentették magukat: legifjabb Szemző István főispán, báró Vojnits István, báró Vojnits Sándor, dr. Lebach László. A vándorgyűlést Törley Gyula társelnök vezette alatt működő bizottság a legnagyobb körültekintéssel készítette elő. A gazdák a reggeli vonatokkal érkeztek, a csoport vezetők kalauzolás mellett vonultak a szabadkai gazdasági egyesületbe, ahol nevezett egyesület megvendégelte az érkezőket. 9 órakor vonultak fel a gazdák a városháza dísztermébe, ahol Törley Gyula elnök nyitotta meg az ülést. Megnyitó beszédében a vándorgyűlések célját a vármegyei és szabadkai gazdasági egyesületek szervezeteit ismertette. Indítványára báró Gihllány Imre földmívelésügyi minisztert a vándorgyűlés táviratilag üdvözli. Szekács Elemér, gróf Berchtold Lipótné jószágfelügyelője a gabona-nemesítés történetét, az általa elért gyakorlati eredményeket ismertette Törley Bálint akadémiai gazdaság, szabadkai földbirtokos fontosabb gazdasági kérdésekről értekezett, mint merkantil és radikális sajtó, a gazda kulturfoka, a művelt külföld, törekvések a gyakorlati mezőgazdaságban, a gazdasági verseny a nyugati és balkán államok részéről, gazdasági válság, vámpolitika stb. Meskó Pál, a Magyar Gazdaszövetség titkára a gazdaszervezkedés módjait, a szervezkedés szükséges voltát, a szervezetenlenség hátrányait és a szervezetség előnyeit ismertette. D. e. 1/2-12-kor a gazdatársaság a Palicsfürdői földmives iskolába rándult ki. Az ott rendezett társas ebéden 500-nál több gazda vett részt. A vándorgyűléssel kapcsolatban a két társ-

egyesület a földmives-iskola területén sikerült állatdíjazást rendezett, amelyen nagyobb számban meleg és hideg vértű lovak, piros-tarka és magyar tenyészarha lett elővezetve. A nagygazdák diszoklevelet és ezüst serlegeket kaptak, míg a kisgazdák között a lovak után 900, az üszök és tehének után 1000 korona díj lett kiosztva.

A galántai motoros eke-bemutató. Az országos magyar gazdasági egyesület f. hó 10-én Galántán báró Kufner Sándor birtokán motoros szántóversenyt rendezett. 30-nál több különböző rendszerű motoros eke lett bemutatva. Tekintettel a Bácska nagyobb mérvű kukorica — és cukorrépa termelésére — így a talaj mélyebb megművelésének biztosítására, a Bácsbodrog vármegyei gazdasági egyesület Galántára (Pozsony m.) tanulmányi kirándulást rendezett. A kiránduláson Inhoff József egyesületi titkár vezetésére 18 gazda vett részt, akik f. hó 9-én az egész napot a motoros szántógépek tanulmányozására fordították. A tanulmányi kiránduláson a következők vettek részt: Faragó József Kossuthfalva, Róth Dániel, Trüszler Fülöp, Frank József, Berchtold Fülöp, Falkenstein Krisztian, Schmidt Jakab Kiskér, Ditrich János, Hruszek János, Konradt Jakab, Volweiter Károly, Hettesheimer Henrik, Schlarb Fülöp, Ditrich Konrad, Gerhardt Jakab, Müller Fülöp Ószivác, Frick Pál Ujverbász, Malacko János Bácskeresztur.

Felölös szerkesztő: **Zanbauer Ágoston.**

Laptulajdonos az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt.

A tanító urak

b. figyelmébe ajánlom ujonnan berendezett könyvnyomdát, a melyben állandó nagy raktáram van a legújabb oktatásügyi rendeletek szerinti iskola és kisdodovodai összes nyomtatványokban és pedig:

az iskolák részére:

Elemi iskolai bizonyítvány. Előmeneteli és mulasztási napló. Iskola költségvetés. Felvételi napló. Tényleg iskolába járó tankötelesek névszerinti kimutatása. Mulasztási kimutatás. Iskolai pénztári napló. Iskolai alapvagyoni évi jóvedelméről szóló számadás. Foglalkozási napló. Más iskolába járó növendékek nyilvántartási napló. Anyakönyv és osztályzati napló. Javalmazási jegyzőkönyv.

Iskola mulasztási nyilvántartó könyv — látogatási napló. — Iskolai pénztári főkönyv. (rendes évi számadás) — Haladási napló. Javalmazási jegyzőkönyv. Végbizonyítvány (Ujdonság). Törzskönyv (Ujdonság).

A kisdodovodák részére:

Felvételi jegy. Látogatási napló. Mulasztási napló. Mulasztási kimutatás. Felvételi napló. Ovodaköteles gyermekek névsora.

Ezen nyomtatványok mind a legjobb minőségű finom fehér papíroson és legújabb betűtípussal vannak nyomtatva, miért is mint eddig, mindenki teljes megelégedésére szolgáltak és mindamellett, olcsóbbak mint bárhol.

Ez alkalommal becses figyelmükbe ajánlom dús raktáramat írószerekben, u. m. iroda és fogalmazó papírokat, borítékokat, ténka, tollakat, tollszárakat, ironokat, szivacsokat, kréta, vonalzókat stb. azonkívül pedig az összes iskolai tanszerek és felszerelések is nálam kaphatók.

Írásbeli megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközölök.

Igen becses megrendeléseit kérve, vagyok kiváló tisztelettel

IVKOVICS GYÖRGY

nyomda- és könyvkötészet-tulajdonos, papír- és írószer kereskedése

UJVIDÉKEN.

legalább a magyar később f. kerestetik.

Mag. ajánlatok, ÁRMIN ár Imre-utca Gyon

1881. sz.

Á

Alul LX. t.-c. teszi, hogy 1912. évi ben Dr. Schaumburg cement és erejég i kielégítési 690 kor.-kararai m nos árver

Mely róság 191 tán 374 k. évi május és eddig már meg Duna-utca r193. évi előtti 10 a venni s hivatnak 1881. évi ben kész nek, szük adatni.

Amé mások is tési jogó évi LX elrendelte

Kelt

1050. szá

Alul

LX. t.-c. teszi, h 9915/191 Micsatek Szlovák 2100 k. 24-én fog le- és fel berendez eladatnak

Mely 1913-ik 1650k. f hó 1. na és eddig megállap res II. R társára r 10 óra h közök e hogy az t.-c. 107 tés mel esetén b Am mások i elégtési r881. év javára is Kel

Irodista

legalább 1—2 évi gyakorlattal, jó kézírással, a magyar és német levelezésben jártas, legkésőbb f. é. szeptember 1-én való belépésre kerestetik.

Magyar és német nyelven szerkesztett ajánlatok, fizetési igények megjelölésével BÖHM ÁRMIN árutügyviselési céghez Ujvidék, Tökölly Imre-utca 1. sz. intézendők.

Gyorsírók előnyben részesülnek.

1381. sz. 1913. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. járásbírósnak 1912. évi V. 1988. számú végzése következtében Dr. Mócs Sándor ügyvéd által képviselt Schaumburg Lippe herceg Peremendi portland cement és mészművei javára 374 k. 10 f. s jár. erejéig 1913. évi május hó 9-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 690 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: kararai márvány kereszt, szobor, urna, nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbírósnak 1912-ik évi V. 1988. számú végzése folytán 374 kor. 10 f. tőkekövetelés, ennek 1912. évi május hó 29. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 141 kor. 72 f. bíróság már megállapított költségek erejéig, Ujvidéken Duna-utca 8. szám alatt leendő megtartására 1913. évi augusztus hó 29-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kintüzetik s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidék, 1913. évi augusztus hó 12-én.

Horváth

kir. bir. végrehajtó.

1050. szám. 1913. végh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. járásbírósnak 9915/1913. számú végzése következtében Dr. Micsatek Lajos ujvidéki ügyvéd által képviselt Szlovák bank R. Társaság ujvidéki cég javára 2100 k. s jár. erejéig 1913. évi június hó 24-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1760 kor.-ra becsült irodai berendezés és egyéb ingók nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbírósnak 1913-ik évi V. 1294. számú végzése folytán 1650k. tőkekövetelés, ennek 1913. évi január hó 1. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 121 k. 80 f. bíróság már megállapított költségek erejéig, Ujvidéken, alperes II. Rákóczi Ferenc-uti lakásán leendő megtartására 1913. évi augusztus hó 28-ik napjának d. e. 10 óra határidőül kintüzetik s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidék, 1913. évi aug. hó 16-án.

Basch Sándor,
kir. bir. végrehajtó.

Fogorvosi és fogtechnikai műterem.

Dr. Deák Imre és Gyárfás Márton

UJVIDÉK,

Ferenc József-tér 1. szám.
1. emelet, 1. lépcső.
(Kron-féle áruház.)

Rendelés: d. e. 8-tól d. u. 6-ig.

Telefon 112.

Telefon 112.

Vidékiek soron kívül.

Tanonc felvétetik.

Csak a

kávét

darálással

Gyári jegy.

valódi

a közismert és

rég bevált

:Franck: kávé-pótlék.

Tisztelt Háziasszony!

Saját érdekében kérjük, ne fogadjon el oly ládikát és csomagot, melyen rajta nincs

„a kávédaráló“

mint a valódiság biztosítója.

Köszönettel szives figyelmességeért, a csomagolásaink sok részről való, oly annyira megtevesztő utánzatai iránt, vagyunk

Kassa.

Franck Henrik Fiai

numera mg. Y 1406, 10: 91. 7

Meghívó.

A dunacsébi első előlegezési egyesület mint szövetkezetnek Dunacsében, 1913. évi szeptember hó 21. napján délután 2 órakor Dunacsében az egyleti helyiségben tartandó rendkívüli közgyűlésére az összes tagok alapszabály szerinti módon ezenel meghívotnak.

TÁRGYSOROZAT:

Az egyleti alapszabályok módosítása, esetleg a szükséghez képest teljesen új alapszabályok alkotása.

Kelt Dunacsében, 1913. évi augusztus hó 14. napján.

A dunacsébi első előlegezési egyesület mint szövetkezet:

Hoffmann Mátyás s. k. Hengert József s. k.
igazgató. jegyző.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy szabásom a valódi angolszabászatot — az összes sport — ruhák és brechessnadragok szabását is — elsajátítva, Londonból megérkezett s ennek folytán abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb igényeknek is minden tekintetben megfelelhettek.

Kiváló tisztelettel
FARKAS MÓR,
férfiszabó.

Arjegyzék
ingyen és
díjmentve.

Telefon 134.

Első délmagyarországi kocsigyár.

Reich Mátyás és Lebherz Károly
UJVIDÉK, (Limán)

Luxus-hintók, üzleti és gazdasági
kocsik, mentő- és halottas kocsik,
omnibuszok és luxus-szánkok, a
legegyszerűbbtől a legfinomabb ki-
vételig, állandóan készletben. ::

Gépkezelőt

azonnali belépésre keresünk.
REICH ÉS LEBHERZ
kocsigyár, Ujvidéken.

Momirovits P.
Ujvidék, Kossuth Lajos-u. 27.
(Stefanovits L. fia) házában.

ajánlja nagy választéku női, férfi és gyer-
mek ruhák nyári újdonságait, továbbá
remek pongyola és blouse különlegességeit
s minden e szakmába tartozó cikkeit.

Különösen felhívom a n. é. vevő kö-
zönség figyelmét rendkívül előnyös áramra
valamint pontos és előzékeny kiszolgálásra s
a kiváló finom minőségekre, melyekkel a
legkényesebb igényeket is minden tekintet-
ben kielégíthetem, miért is kérem szives
pártfogását.

Wachtl Imre

elsőrangú modern és villamoserőre
berendezett fehér, barna és roz-
kenyér

sütődéjét

valamint liszt, dara, élesztő és
sókereskedését a t. fogyasztó kö-
zönség b. figyelmébe ajánlja.

Petőfi-utca 8. sz.
TELEFON 350. TELEFON 350.

Gutori Földes Kelemen aradi gyógyszerész által készített

MARGIT-CRÈME
-SZAPPAN

legjobb arckenőcs, 2-3 nap alatt ifjítja és szépití az arcot.

Margit-crème egyedüli szer szeplő,
májfoltok, pattanások,
bóratka (Mitesser) ráncok, kiütések ellen.

Margit-crème páratlan szer bőrpát-
tanások, wimmerlik, arc-
és kézvérosódás, napbarnítás ellen.

Margit-crème bámulatos hatása ab-
ban rejlik, hogy bőrré-
kenve, ez rögtön felveszi és ez okozza
azon csodás átalakulást, hogy egy szep-
lővel, vagy májfolttal fedett arc 2-3
nap alatt fehérré lesz.

Margit-crème teljesen ártalmatlan, nem
zsíros, az arc nem lesz
fényes, azért nappal is használható.

A Földes-féle Margit-Crème ára:
nagy tégely 2 kor., kis tégely 1 k.
Margit-puder fehér, rózsav. crème
szinben 1.20 kor. Margit-szappan
darabja 70 fillér. — Csakis akkor
valódi, ha minden egyes doboz
gutori Földes Kelemen gyógysz. Arad
felirattal és címerrel van ellátva, Utánzatoktól
óvakodjunk!

Főraktár Ujvidéken: Grossinger
Károly, Lukács Zsigmond, Nenádovics VI.
Vuits János, Klein Oszkár gyógyszer.

PILSENI URQUELL (ősforrás)

A világnak ez a leghíresebb söre nagy
palackokban, naponként frissen töltve, á 40 fill.
sörraktáromban (Uzspenzka-utca 5.) kapható.

Pilseni Urquell poharanként Ujvidéken
csakis Obernik József pilseni sörcsarnokában
és Zurkovic György „Fehér hajó“ vendéglő-
jében mérnek. Palackokban kapható ELITE
kávéházban és Kuborczy M. cukrászdájában.

Péterváradon csak Helleis Józsefnél kap-
ható Urquell.

Mélykut-vizből készült műjeget is igen
olcsó áron naponként házhoz szállítok.

BAUER GYULA, sörnagykereskedése és jéggyára.

Egy és két szobás
udvari lakás

KIADÓ.

Magyar-utca 50. szám.

A Neuschloss-féle Nasicí Tanningyár és Gözfürész R.-T.

ajánlja

Susine - Gjurgjenováci

parkettgyárában kizárólag kiténő minőségű szla-
vóniai tölgyfából készült

PARKETTÁIT

a legalacsonyabb napi árakon. — Közelebbi
felvilágosítással szolgál a központi iroda

BUDAPEST, VI., Andrássy-út 19. szám.

Nagy raktár perzsa és smyrna szőnyegekben.

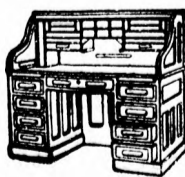
Pontos kiszolgálás!

Szolid árak!

GROSZ és KRAUSZ

BUTOR- és SZŐNYEGNAGYÁRÚHÁZA

UJVIDÉK.

Állandó nagy raktár:
Mennyasszonyi kelengyékben,
függönyökben,
ágyterítőkben,
szőnyegekben stb. stb.

TELEFON 24.

TELEFON 24.

Kitűnő jég szekrények.